

Skupština Crne Gore
Predsjednik

Broj: 00-14/18-17/3
EPA 470 XXVI

USTAVNOM SUDU CRNE GORE

Skupština Crne Gore 26. saziva, na Dvanaestoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2018. godini, dana 27. jula 2018. godine, razmotrila je Inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti odredaba člana 236 st. 7, 8 i 9 Zakona o prekršajima („Službeni list CG“, broj 1/11, 39/11, 32/14, 3/17 i 51/17), koju je Ustavni sud Crne Gore dostavio Skupštini Crne Gore i, s tim u vezi, Ustavnom sudu Crne Gore daje sljedeće

M I Š L J E N J E
sa odgovorom

U Inicijativi za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti člana 236 st. 7, 8 i 9 Zakona o prekršajima ("Službeni list CG", br. 1/11, 39/11, 32/14, 43/17 i 51/17) u bitnom se navodi da odredbe osporenog člana nijesu u saglasnosti sa čl. 9, 29, 33, 63 Ustava Crne Gore, sa odredbama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju, kao i odredbama člana 1 Protokola 4 Evropske Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Ovo s razloga jer se ovim odredbama omogućava da se za sva ona lica prema kojima je izrečena novčana kazna za učinjeni prekršaj, a koja nemaju dovoljno sredstava, odnosno nemaju sredstava za njeno namirenje, izrečena novčana kazna zamijeni kaznom zatvora ili kaznom rada u javnom interesu.

Smatramo da nema osnova za prihvatanje podnijete inicijative.

Odredbom člana 236 st. 7, 8 i 9 Zakona o prekršajima ("Službeni list CG", br. 1/11, 39/11, 32/14, 43/17 i 51/17) propisano je sljedeće:

"(7) Ako novčana kazna nije plaćena u ostavljenom roku, a nije se mogla naplatiti pasivnim izvršenjem preko Registra novčanih kazni ili prinudnim putem u skladu sa st. 3 i 4 ovog člana, nadležni sud će, osim pravnom licu i maloljetniku, zamijeniti izrečenu kaznu radom u javnom interesu ili kaznom zatvora, tako što će se za svakih započetih 25 eura odrediti četiri časa rada u javnom interesu ili jedan dan zatvora, pri čemu rad u javnom interesu ne može trajati duže od 80 časova, a kazna zatvora ne može biti duža od 60 dana, a ostatak novčane kazne naplatiće se prinudnim putem, u skladu sa stavom 6 ovog člana.

(8) Protiv okrivljenog iz člana 149 ovog zakona neće se pokretati postupak prinudne naplate neplaćene novčane kazne. U tom slučaju, sud koji je donio odluku o prekršaju prije pravosnažnosti odmah će zamijeniti neplaćenu novčanu kaznu u kaznu zatvora na način propisan ovim zakonom.

(9) Ako osuđeni, nakon odluke suda iz stava 7 ovog člana, plati novčanu kaznu u cjelini, rješenje će se staviti van snage i obustaviti dalji postupak izvršenja, a ako djelimično plati novčanu kaznu, rješenje će se preinačiti tako što će se neplaćeni dio novčane kazne zamijeniti kaznom zatvora, odnosno radom u javnom interesu.“

Navedenim odredbama propisana je prinudna naplata novčane kazne izrečene u prekršajnom postupku nakon iscrpljivanja drugih načina naplate, propisanih u glavi XXVI. "Izvršenje sankcija" Zakona o prekršajima.

Dakle, osporenim odredbama Zakona je, kao krajnji institut naplate novčane kazne u prekršajnom postupku, propisan supletorni zatvor, što je u skladu sa Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i Ustavom Crne Gore.

Naime, Evropskom konvencijom utvrđeno je da se ljudska prava, pa i pravo na slobodu, mogu ograničiti u obimu koji je neophodan da bi se u otvorenom i slobodnom demokratskom društvu zadovoljila svrha zbog koje je ograničenje dozvoljeno, a članom 24 Ustava da se zajemčena ljudska prava i slobode mogu ograničiti samo zakonom, u obimu koji dopušta Ustav u mjeri koja je neophodna da bi se u otvorenom i slobodnom demokratskom društvu zadovoljila svrha zbog koje je ograničenje dozvoljeno.

Pri tome, osporene odredbe se ne mogu dovesti u vezu sa članom 1 Protokola 4 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, na koji ukazuje podnositeljka Inicijative, s obzirom da se član 1 Protokol 4 odnosi na ugovorne obaveze, koje su u domenu građanskog prava, a ne na izvršenje prekršajnih sankcija. Takođe, osporene odredbe nijesu suprotne sa članom 33 Ustava kojim je propisano da niko ne može biti kažnjen za djelo koje, prije nego što je učinjeno, nije bilo propisano zakonom ili propisom zasnovanim na zakonu kao kažnjivo djelo, niti mu se može izreći kazna koja za to djelo nije bila predviđena, jer se osporenim odredbom ne uređuje izricanje kazne zatvora, već zamjena već izrečene novčane kazne za izvršeni prekršaj supletornim zatvorom, a u cilju izvršenja izrečene kazne.

Nadalje, osporavane odredbe Zakona o prekršajima ne predstavljaju kršenje člana 63 Ustava kojim se zabranjuje prinudni rad. Ovo zbog toga što rad u javnom interesu kao prekršajna sankcija nije i ne može biti prinudni rad u smislu navedenog člana Ustava. Konačno, osporene odredbe Zakona o prekršajima ne mogu se dovesti u vezu sa Zakonom o izvršenju i obezbjeđenju, s obzirom da se taj zakon ne primjenjuje na izvršenje prekršajnih sankcija, već je izvršenje prekršajnih sankcija, kao što je to već navedeno, uređeno Zakonom o prekršajima.

Imajući u vidu navedeno, predlažemo da Ustavni sud Crne Gore ne prihvati Inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti odredaba člana 236 st. 7, 8 i 9 Zakona o prekršajima.

